

ABRvS van 8 september 2010, LJN: BN6172, zaaknr. 200909350/H3

<http://www.rechtspraak.nl/ljn.asp?ljn=BN6172>

Art.: 1:3, eerste lid, Awb, 1, aanhef en sub d, 3, 6, 8, aanhef en onder f, 10 en 11, 36 en 45 Wbp, artikel 9 van richtlijn 95/46/EG en de artikelen 8 en 10 EVRM

Trefw.: begrip besluit, begrip bestuursorgaan, verantwoordelijke, verwerking van persoonsgegevens, rechtvaardigingsgronden, recht op verwijdering van persoonsgegevens, journalistieke exceptie, online-krantenarchief, betrouwbaarheid en representativiteit van het archief, toestemming, internet, website, domeinnaam.

Samenvatting

Deze uitspraak betreft de weigering van het CvB van de Rijksuniversiteit Groningen van het verzoek van appelland om zijn persoonsgegevens te verwijderen uit een eerder gepubliceerd artikel in het online-archief van de UK (Universiteitskrant) op de website van de universiteit. De UK wordt uitgegeven door de Stichting Universiteitsblad Groningen. Het CvB heeft gesteld niet bevoegd te zijn omdat de stichting verantwoordelijke is voor de verwerking van zijn persoonsgegevens. De rechtbank heeft het besluit op bezwaar vernietigd en het bezwaar alsnog niet-ontvankelijk verklaard, onder verwijzing naar artikel 3, eerste lid, Wbp (journalistieke exceptie).

De Afdeling oordeelt als volgt.

De verwerking van de persoonsgegevens in het krantenbericht heeft plaatsgevonden voor journalistieke doeleinden. Derhalve is op deze verwerking artikel 3, eerste lid, Wbp van toepassing. Deze bepaling is tevens van toepassing op verdere verwerkingen die plaatsvinden in bibliotheken en archieven, mits de exploitatie een journalistiek doel dient. Het online-archief van de Universiteitskrant bevat alle artikelen die in die krant zijn gepubliceerd. Met de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat de plaatsing van het krantenbericht in het online-archief op de site van de Universiteitskrant aan te merken is als een verwerking van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden als bedoeld in deze bepaling.

Beslissingen op een verzoek om verwerking van gegevensverwerking te beëindigen, omdat deze in strijd zouden zijn met bepalingen van de Wbp, dienen als besluit te worden gekwalificeerd, ongeacht of er niet dan wel sprake is van een verzoek als bedoeld in artikel 36 Wbp.

Met artikel 45 Wbp heeft de wetgever buiten twijfel willen stellen dat de bestuursrechtelijke rechtsgang open staat voor de daarin genoemde beslissingen van bestuursorganen in hun hoedanigheid van verantwoordelijke naar aanleiding van een op de Wbp gebaseerd verzoek van betrokkene, door een dergelijke beslissing uitdrukkelijk als een besluit in de zin van de Awb aan te merken. Daarmee is echter, in aanmerking genomen deze wetsgeschiedenis, niet beoogd andere beslissingen buiten het bereik van de bestuursrechtelijke rechtsbescherming te houden. De RUG is een publiekrechtelijke rechtspersoon. Het college is het bestuursorgaan dat bevoegd is om op een verzoek om beëindiging van de onderhavige verwerking van persoonsgegevens te beslissen. Derhalve is de afwijzing van het verzoek om verwijdering van persoonsgegevens een besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb.

De door de Afdeling aangenomen bevoegdheid van het CvB berust op haar kwalificatie van dit orgaan als verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens in het online-krantenarchief in de zin van artikel 1, aanhef en sub d, Wbp.

In het verlengde van de vernietiging van het besluit van het CvB oordeelt de Afdeling als volgt over het in stand laten van de rechtsgevolgen hiervan.

Het betoog van appelland faalt. Het belang van een betrouwbaar en representatief archief rechtvaardigt de verwerking van zijn persoonsgegevens in het licht van de artikelen 6, 8, aanhef en onder f, 10, eerste lid, en 11, eerste lid, van de Wbp. Voor zover appelland heeft aangevoerd dat zijn recht op bescherming van zijn persoonsgegevens en zijn privéleven als gewaarborgd in artikel 8 van het EVRM, artikel 9 van de Privacyrichtlijn (richtlijn 95/46/EG) en artikel 8, onder f, Wbp wordt geschonden, overweegt de Afdeling dat gezien de beperkte aard van de mededelingen die over appelland met zijn instemming in het betreffende artikel in de Universiteitskrant zijn gedaan, zijn belang niet zodanig zwaar weegt dat het zou moeten

prevaleren boven de belangen van de vrijheid van meningsuiting en de betrouwbaarheid en representativiteit van het archief. Het college heeft derhalve in redelijkheid het verzoek om verwijdering kunnen afwijzen. De Afdeling laat derhalve de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand.

Noot

1. De dogmatische betekenis van deze uitspraak uit een oogpunt van de Wbp betreft drie elementen. In de eerste plaats dat de Afdeling naast het correctierecht in artikel 36 van de Wbp nog een zelfstandig recht van betrokkene op verwijdering van persoonsgegevens met betrekking tot op internet gepubliceerde krantenberichten aanneemt. Tegelijkertijd omzeilt de afdeling hiermee de betekenis van de journalistieke exceptie in artikel 3 van de Wbp, de implementatie van artikel 9 van richtlijn 95/46/EG inzake de bescherming van persoonsgegevens. Met dit journalistiek privilege heeft de gemeenschapswetgever beoogt de grondrechten op de vrijheid van meningsuiting en op persoonlijke levenssfeer te verzoenen. Zie de tekst van artikel 9 van de richtlijn in samenhang met o.w. 37, alsmede de uitleg van dit “mediaprivilege” in het arrest van het Hof van Justitie van 16 december 2008, zaaknr. C-73/07.

In artikel 3 Wbp is (o.m.) het correctierecht in artikel 36 van deze wet uitgesloten met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens voor uitsluitend journalistieke, artistieke of literaire doeleinden. In deze uitspraak gaat het om de eerstgenoemde categorie.

Door een zelfstandig recht op verwijdering van persoonsgegevens in krantenberichten aan te nemen voegt de Afdeling een nieuw, algemeen geformuleerd recht toe aan de rechtspositie van betrokkene in de Wbp. Op welke grond wordt in deze uitspraak niet duidelijk. Aannemelijk is dat de Afdeling een dergelijk recht baseert op artikel 8 EVRM. Tevens passeert de Afdeling de belangenafweging tussen botsende grondrechten van de wetgever. Deze wordt de facto vervangen door een belangenafweging in concreto door de bestuursrechter.

2. Een zeer belangrijk en toe te juichen element in deze uitspraak is de relativering van de betekenis van artikel 45 Wbp. De achtergrond van deze bepaling is de aanname in het bestuursrecht dat informatiebeslissingen van bestuursorganen jegens betrokkenen niet zonder meer als besluit in de zin van artikel 1:3 Awb zouden kunnen gelden en derhalve een wettelijke kwalificatie als besluit zouden behoeven. Artikel 45 Wbp is daar een voorbeeld van. Ook andere wetten, zoals de Wet GBA, de Wpg en de Wjsg, kennen dit type voorzieningen, met name om bestuursrechtelijke rechtsbescherming zeker te stellen. Dat informatiebeslissingen als zodanig rechtsgevolg zouden ontberen is inmiddels volledig achterhaald. Zie in dit verband ook mijn artikel over de dualisering van de bestuursrechtelijke rechtsbetrekking (NTB 2009, nr. 4, p. 70 e.v.). Deze Afdelingsuitspraak is derhalve tevens van dogmatisch belang voor de betekenis van het besluitbegrip in de Awb.

3. Een derde element in deze uitspraak is de toepassing van de Wbp op internet-publicaties. Bij de vaststelling van de richtlijn in 1995 was internet nog niet in beeld. In deze regeling kon dus nog geen rekening worden gehouden met de bijzondere kenmerken van internetpublicaties c.a. Dat geldt dus ook voor de Wbp.

In het arrest van het Hof van Justitie van 6 november 2003 (Lindqvist), JB 2004/114 m.nt. dzz. heeft het Hof het begrip verwerking van persoonsgegevens geïnterpreteerd in die zin, dat de publicatie van persoonsgegevens op een internetpagina hieronder wordt begrepen, zij het met die modificatie dat in geval van internetpublicaties de regeling inzake de doorgifte van persoonsgegevens naar een derde land (artikelen 25 van de richtlijn en 76 en 77 Wbp) niet van toepassing is. In deze uitspraak neemt de Afdeling deze uitleg – stilzwijgend - tot uitgangspunt.

In EU-verband wordt momenteel gewerkt aan een ingrijpende herziening van richtlijn 95/45/EG en een aanvulling daarvan met nieuwe regelingen inzake specifieke producten en werkwijzen (in het bijzonder cloud computing, RFID en internet van de dingen). Voor dit najaar is een Mededeling van de Commissie in uitzicht gesteld. De indiening van de voorstellen zal naar is toegezegd in het voorjaar van 2011 plaatsvinden.

Binnen de Raad van Europa staat voorts de herziening via een wijzigingsverdrag van het Europees Dataverdrag 1981 op de agenda.

Hieruit blijkt dat op enige termijn ook de nationale privacywetgeving ingrijpend herzien zal gaan worden, met name waar het gaat om de aanpassing aan het internet-tijdperk.

Tot dat moment moet er bij de toepassing van de Wbp op internetpublicaties rekening mee worden gehouden dat deze regeling gedateerd is, immers dat de wetgever geen rekening heeft gehouden met de bijzondere kenmerken van internettoepassingen. Dit heeft tevens gevolgen voor de toepasbaarheid van de bij de bestuursrechter favoriete wetshistorische interpretatie. Die is in belangrijke mate onbruikbaar waar het gaat om de gegevensverwerking op internet, simpelweg omdat de wetgever – in het verlengde van de gemeenschapsrechter – met de bijzondere aspecten daarvan geen rekening heeft gehouden.

Afgezien van de verplichting tot richtlijnconforme interpretatie, met inbegrip van de uitleg daarvan door het Hof van Justitie, is de jurisprudentie van het Hof daarom zo belangrijk, omdat via die jurisprudentie, op basis van een systematische-teleologische interpretatiemethode, de richtlijn uniform en bindend wordt geactualiseerd.

Ook in deze uitspraak verwerpt de Afdeling het verzoek om prejudiciële vragen aan het Hof te stellen. In het voorliggende geval zou daar zeker aanleiding toe geweest zijn. Niet omdat de Afdeling zelf niet tot een uitspraak zou kunnen komen, maar vanwege de principiële betekenis van de rechtsvragen in kwestie in samenhang met de verantwoordelijkheid van de nationale rechter om op belangrijke rechtsvragen actualiserende rechtspraak van het Hof van Justitie uit te lokken.

4. In de voorliggende uitspraak spelen enkele kwesties in het bijzonder. Allereerst de opportuniteit van de Afdelingsuitspraak om naast het correctierecht in artikel 36 van de Wbp en met voorbijgaan van de belangenafweging van de wetgever ter zake van de grondrechten op de vrijheid van meningsuiting en bescherming van de persoonlijke levenssfeer, nog een zelfstandig, op artikel 8 EVRM gebaseerd recht van betrokkene op verwijdering van zijn persoonsgegevens met betrekking tot elektronisch gepubliceerde krantenartikelen te creëren. Ik heb daar mijn twijfel bij. De richtlijn, bedoeld als totaalharmonisatie - met inbegrip van de relevante grondrechtelijke aspecten (in het bijzonder de artikelen 8 en 10 EVRM) -, laat de wetgevers van de lidstaten op dit punt veel ruimte om via de formulering van een journalistieke exceptie tot een bevredigende uitkomst ter zake van de botsing van deze grondrechten te komen. Artikel 3 Wbp is het resultaat van deze belangenafweging door de wetgever op nationaal niveau. Inderdaad is er gereede aanleiding om deze bepaling in het licht van de bijzondere problematiek van de internetpublicaties opnieuw tegen het licht te houden. In het bijzonder vanwege de bijzondere problematiek van persoonsprofilering via zoekmachines (Google) en de effecten voor betrokkenen (Vgl. de uitspraak van de Rb. Den Haag van 28 oktober 2009, LJN: BK1467 en ABRvS van 31 mei 2006, JB 2006/218 m.nt. dzz. (actieve openbaarmaking Nijkerk)). Zonder dat dit probleem gesteld wordt kiest de Afdeling echter voor een materiële correctie van de journalistieke exceptie in artikel 3 Wbp, door het alsnog feitelijk herstellen van het correctierecht van betrokkene in artikel 36 Wbp en de invoering van een belangenafweging in concreto. Zie o.w. 2.5.2, met de suggestie dat de Afdeling zich in zijn belangenafweging mede baseert op artikel 9 van richtlijn 95/46/EG. De bestuursrechter als wetgever-plaatsvervanger. Afgezien van de wenselijkheid hiervan uit een oogpunt van versterking van de rechtspositie van de geregistreerde, is deze derogerende rechtsvorming in de verhouding van wetgever en rechter toch wel een bijzondere, om niet te zeggen ongebruikelijke figuur. De rechtszekerheid wordt er in ieder geval niet mee gediend, nog afgezien van het risico van een divergerende uitleg van de bestuursrechter en de gewone rechter.

5. Een tweede, uiterst belangrijke rechtsvraag is die betreffende verantwoordelijkheid voor en zeggenschap over het online-krantenarchief van de Stichting op de website van de RUG. Deze kwestie valt in twee vragen uiteen. Allereerst de vraag wie als verantwoordelijke in de zin van artikel 1, aanhef en sub d, Wbp voor het online-krantenarchief op de website van de RUG geldt, dat wil zeggen aan wie de zeggenschap hierover toekomt. De Afdeling is van mening dat dat het CvB is. Een tweede, hiermee samenhangende vraag is die van de normadressaat van de journalistieke exceptie in artikel 3 van de Wbp. Over deze kwestie laat de Afdeling zich echter niet specifiek uit.

6. Allereerst de vraag wie verantwoordelijke in de zin van de Wbp is: het CvB of de Stichting. De uitkomst is tevens beslissend voor de bevoegdheidsafbakening tussen de bestuursrechter en de burgerlijke rechter. De RUG is immers een publiekrechtelijke rechtspersoon ingevolge de WHW en het CvB daarvan bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1, sub a, Awb (vgl. ABRvS van 23 september 2009, JB 2009/232 m.nt. dzz.). De rechtbank hield het op de stichting (Rb. Den Haag van 29 oktober 2009, LJN: BK1467), vandaar de niet-ontvankelijkheid van het verzoek. De Afdeling concludeert echter dat de zeggenschap over het online-archief bij het CvB ligt, dit bestuursorgaan immers als verantwoordelijke in de zin van de Wbp dient te worden aangemerkt. Daarmee ligt deze zaak tevens in de bevoegdheidssfeer van de Afdeling, want is de weigering een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, Wbp.

Voor de kwalificatie als verantwoordelijke van het CvB voert de Afdeling de volgende argumenten aan: (a) de RUG is eigenaar van de domeinnaam van de website, (b) het CvB zou “hosting provider” van de website zijn, (c) van het CvB zou verwacht mogen worden aan de Stichting opdracht te geven om gegevens te verwijderen als deze evident onrechtmatig zijn en (d) het statutaire benoemings- en ontslagrecht van het CvB van het bestuur van de stichting, de redactieraad, de hoofdredacteur/directeur en de redactiesecretaris.

Op basis hiervan concludeert de Afdeling dat het CvB “doel en middelen kan bepalen voor de verwerking van persoonsgegevens”.

Mijns inziens is de kwalificatie door de Afdeling van het CvB als verantwoordelijke voor het online-krantenarchief op de website van de RUG onjuist en de aangevoerde motivering dus niet draagkrachtig. Dat sprake is van publicatie van het elektronische krantenarchief van de Stichting op de website van de RUG staat vast. Dat die “gastvrijheid” (impliciet) aan beperkingen is onderworpen, met name uit een oogpunt van aansprakelijkheid van de RUG jegens derden, is vanzelfsprekend. Dat de RUG “hosting provider” zou zijn, dat wil zeggen communicatiediensten aan derden verleent in de zin van richtlijnen elektronische communicatie en de Telecommunicatiewet (vgl. richtlijn 2002/58/EG) waag ik te betwijfelen. Wil men het begrippenkader van de Wbp toepassen, dan wijzen deze argumenten veeleer in de richting van een kwalificatie van bewerker in de zin van artikel 1, aanhef en sub e, Wbp. Echter ook dat is geen gelukkige zaak omdat het kenmerkende element van (potentieel) opdrachtgeverschap in de relatie van RUG en Stichting ontbreekt.

Resteert het element van de zeggenschap van CvB met betrekking tot het stichtingsbestuur en de redactie via zijn statutaire benoemings- en ontslagrecht. Om dit in juist perspectief te plaatsen volgt hierna eerst een beschrijving van de positie van de Groningse universiteitskrant, de Stichting en de redactie.

7. Als een van de laatste universiteiten kent de RUG nog een onafhankelijke universiteitskrant, “de UK”. Uitgever hiervan is de Stichting Universiteitsblad Groningen. De onafhankelijkheid van de UK is vastgelegd in de statuten van de stichting, in het bijzonder in de bepalingen betreffende de redactieraad, de redactie en de hoofdredacteur. De statuten bevatten voorts een regeling van de relatie van universiteit, de stichting en het personeel van de stichting. Het beoogde karakter van de krant blijkt uit het doel van de stichting (artikel 2), namelijk het uitgeven van een periodiek verschijnend onafhankelijk nieuwsblad met een opiniërend karakter voor de gehele Groningse universitaire gemeenschap. Het bestuur is belast met het besturen van de stichting met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid van de redactie voor het redactionele beleid en van de redactieraad als toezichthouder. De redactieraad vervult zijn taak op grond van het doel van de stichting en een door hem goedgekeurd beleidsplan inzake het redactionele beleid. De zelfstandigheid van de redactie – het redactioneel statuut – is vastgelegd in de volgende bepalingen. Artikel 8 van de statuten bepaalt dat de redactie krachtens eigen verantwoordelijkheid is belast met het redactionele beleid, waaronder in ieder geval de samenstelling van het universiteitsblad. De redacteurs geven uitvoering aan het redactionele beleid op basis van het goedgekeurde beleidsplan. Artikel 10 regelt de verhouding van universiteit, stichting en redactie. De eindverantwoordelijkheid voor in het universiteitsblad gepubliceerde artikelen berust bij de hoofdredacteur. Het CvB van de universiteit is hiervoor in geen enkel opzicht verantwoordelijk. “Het College van Bestuur (of functionarissen van de universiteit namens het College van Bestuur) zal op geen enkele wijze invloed uitoefenen op de

onderwerpen, stijl of inhoud van de artikelen”. Het personeel (redactie) is in dienst van de universiteit, maar gedetacheerd bij de stichting. Benoeming, schorsing en ontslag vindt plaats op voordracht van het bestuur van de stichting en na raadpleging van de redactie. De redactie is gehuisvest in het pand van de stichting (artikel 12).

Wat de casus betreft is het nog het volgende van belang. De UK wordt uitgegeven als een traditionele, papieren krant. Deze wordt echter tevens – op basis van een informeel arrangement met de universiteit - online gepubliceerd op de website van de RUG. Zoals tegenwoordig gebruikelijk bij via internet elektronisch gepubliceerde kranten is via de website tevens het elektronische krantenarchief van de UK toegankelijk. Over de zeggenschap en verplichtingen omtrent dit elektronische krantenarchief gaat het in deze uitspraak.

Afgezien van de waarborging van de redactionele onafhankelijkheid van de UK blijkt uit de statuten dat het wat de Stichting Universiteitsblad Groningen betreft het gaat om een type overheidsstichting. De invloed van het CvB op de stichting blijkt met name uit: (a) benoemings- en ontslagrecht van bestuursleden en leden redactieraad, (b) een inlichtingenplicht van het bestuur, (c) de subsidierelatie, (d) begroting en financiële verantwoording, (e) aanstelling redactie en (f) goedkeuring statutenwijziging.

8. Uit het voorgaande blijkt dat de redactionele onafhankelijkheid met betrekking tot de productie en inhoud van de UK in sterke mate in de statuten is gewaarborgd. De feitelijke invloed van het CvB betreft met name de financiële kant van de bedrijfsvoering. De mogelijk aan zijn benoemings- en ontslagrecht te ontnemen invloed van het CvB op het functioneren van de stichting is voor het overige zeer beperkt, met name vanwege de redactionele onafhankelijkheid en de daarmee samenhangende statutaire checks en balances. Weliswaar zijn de hoofdredacteur en de leden van de redactie in dienst van de RUG, dat is vanwege rechtspositionele redenen geen ongebruikelijke figuur. Waar het om gaat is wie de hiërarchische aanwijzingsbevoegdheid uitoefent in verband met hun tewerkstelling (detachering) bij de stichting. Dat zijn in het voorliggende geval de hoofdredacteur, de redactieraad en het stichtingsbestuur, elk in overeenstemming met hun bevoegdheden.

De figuur van een ambtelijk dienstverband en detachering bij een (extern) bestuursorgaan met hiërarchische zeggenschap komt op ruime schaal voor, met name in de rijksdienst. Vgl. de secretariaten van het Cbp en van de wettelijke adviescolleges. Net als bij de Stichting is in deze gevallen feitelijk sprake van zeker onderscheid tussen het formele en het materiële werkgeverschap, want ligt de instructiebevoegdheid en het personeelsbeheer bij de organisatie (orgaan) van tewerkstelling.

In dit verband is relevant dat het CvB bij herhaling en met nadruk, zowel bij de rechtbank als bij de Afdeling, heeft gewezen op de onafhankelijkheid van de Stichting als uitgever van de UK en zijn beperkte bemoeienis met het functioneren hiervan. Naar ik uit informatie van de zijde van het stichtingsbestuur en de redactie begreep is die opstelling geheel in overeenstemming met de feitelijke situatie. Wat het CvB betreft ging het dus niet om een gelegenheidsargumentatie.

Zie in dit verband tevens artikel 3, eerste lid, Wob en de daarop gebaseerde jurisprudentie. In de Wob fungeert deze bepaling om de reikwijdte van deze wet af te bakenen in relatie tot onder een bestuursorgaan ressorterende instellingen e.d. Uit de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak blijkt dat in geval van bijzondere zeggenschapsverhoudingen en specifieke taakvereisten uitzonderingen worden aangenomen. Zie in het bijzonder de uitspraak van de ABRvS van 21 januari 2009, JB 2009/73 m.nt. dzz. (vertrouwenspersoon en secretariaat externe adviescommissie).

Om deze redenen meen ik dat ook het door de Afdeling aangevoerde zeggenschapselement geen kwalificatie van het CvB als verantwoordelijke in de zin van de Wbp rechtvaardigt. Uitgaande van begrippenkader en systematiek van de Wbp in samenhang met de richtlijn oordeelde de rechtbank Den Haag mijns inziens terecht dat de Stichting als verantwoordelijke voor het online-krantenarchief is te zien.

9. Door in de voorliggende situatie het CvB van de RUG aan te merken als verantwoordelijke in de zin van de Wbp, dus als belast met zeggenschap over het online-krantenarchief van de Stichting, beoogt de Afdeling de rechtspositie van de betrokkene bij online krantenpublicaties te versterken, maar ondermijnt het tegelijkertijd de persvrijheid ex artikel 10 EVRM van de Stichting als uitgever van de Groningse universiteitskrant.

In dat verband verwijs ik naar de volgende arresten.

Ter zake van de betekenis van de online-krantenarchieven voor de vrijheid van meningsuiting ex artikel 10 EVRM verwijs ik naar een arrest van het EHRM van 10 maart 2009, zaaknr. 3002/03 en 23676/03 (*Times Newspapers v. United Kingdom*) betreffende een beweerd onrechtmatige perspublicatie in het online-krantenarchief van *The Times*, met name naar de volgende passage: “the Court agrees at the outset with the applicant’s submission as to the substantial contribution made by Internet archives to preserving and making available news and information. Such archives constitute an important source for education and historical research, particularly as they are readily accessible to the public and are generally free. The Court therefore considers that, while the primary function of the press in a democracy is to act as a “public watchdog”, it has a valuable secondary role in maintaining and making available to the public archives containing news which has previously been reported.”

Hieruit blijkt dat het EHRM het beheer van de online-krantenarchieven vooral ziet als een functie van de pers.

Hiervoor is de vraag gesteld wie de normadressaat is van de journalistieke exceptie (mediaprivilege) in artikel 3 van de Wbp jo. artikel 9 van de onderliggende richtlijn. Het antwoord is te vinden in het hiervoor reeds genoemde prejudiciële uitspraak van het Hof van Justitie van 16 december 2008, zaaknr. C-73/07. Dat zijn niet alleen de mediaondernemingen, maar ook alle in de journalistiek werkzame personen.

Uit deze uitspraak blijkt voorts dat het Hof deze exceptie van toepassing acht op de verspreiding van persoonsgegevens via elektronische communicatie, met inbegrip van internet (i.c. sms-diensten).

Wat de verantwoordelijkheid voor het online-krantenarchief betreft wijzen deze arresten beide ondubbelzinnig naar de pers als primair verantwoordelijke. De hiervoor opgenomen uitspraak van de Afdeling staat derhalve op gespannen voet met deze uitspraken. Het CvB is immers geen pers, noch belast met journalistieke verantwoordelijkheid. Wat de UK betreft is daartoe nu juist de Stichting opgericht, mede als buffer tussen het CvB en de onafhankelijke redactie.

10. Dat er dringende reden is om artikel 3 van de Wbp te herzien in die zin dat de uitsluiting van het correctierecht in artikel 36 van de Wbp wordt opgeheven, dan wel dat in deze wet een bijzondere correctievoorziening wordt getroffen met betrekking tot internetpublicatie van kranten en krantenarchieven, blijkt mede uit de genoemde uitspraak van het EHRM inzake *Times Newspapers v. United Kingdom*. Hieruit blijkt tevens dat het Hof niet in de eerste plaats denkt aan verwijdering van persoonsgegevens, maar met name aan correctie in de vorm van opneming van een kanttekening inzake onjuistheid en/of een lopende procedure terzake.

G. Overkleeft-Verburg